

Odobescu în Corespondență (II)

Abstract

Cea de-a doua parte a articolului semnat de Acad. Eugen Simion despre literatura epistolară a lui Alexandru Odobescu are în vizor latura sentimentală ce se desprinde din unele scrisori ale acestuia. Cunoașterea acestui aspect din viața scriitorului înlesnește înțelegerea motivelor ce au dus la sinuciderea lui, în contextul descris în scrisorile discutate în prima parte a acestui articol. Aceste epistole aduc la lumină o lume interioară a lui Odobescu pe care criticul G. Călinescu nu a bănuțit-o când l-a descris pe acesta ca fiind genul de persoană aproape ascetică.

Cuvinte-cheie: Alexandru Odobescu, viața sentimentală, sinucidere, viață ascetică.

The second part of Academician Eugen Simion's article on Alexandru Odobescu's correspondence focuses on the sentimental letters from which one can better understand the reasons that lead to the suicide of the analyzed writer within the context that was described in the letters discussed in the first part of this article. These letters reveal a surprising inner world in Odobescu that the critique G. Călinescu did not suspect when describing him as an almost ascetic type of a person.

Keywords: Alexandru Odobescu, sentimental life, suicide, ascetic life.

Mircea DUMITRU

The Role of the Humanities in Higher Education. *The Case of Philosophy and of Its History*

Abstract

Științele umaniste ar trebui să îi ajute pe studenți să gândească liber și critic. În acest sens este analizat cazul filosofiei și al istoriei acesteia. Sunt astfel urmărite patru puncte: primul urmărește relația dintre filosofie și istorie; apoi se pune problema: care este relația dintre istoria filosofiei și filosofie per se? Este istoria filosofiei un fel de metafilosofie? Sau, în sens Hegelian, este filosofia însăși? Al treilea punct de discuție este: ce este istoria culturală a filosofiei? Și ce este o istorie filosofică a filosofiei? Avem o distincție autentică între „istoria culturală a filosofiei” și această „istorie filosofică a filosofiei”? Și dacă este așa, care este opțiunea noastră? Și ultima problemă: ce este istoria ideilor și care este relația dintre acest gen de istorie și istoria filosofiei?

Cuvinte-cheie: filosofie, istoria filosofiei, istoria ideilor, științe umaniste.

Humanities should help students to think freely and critically. The case of philosophy and its history is taken for this purpose. Four points are thus followed: The first issue is: what is the relationship between philosophy and its history? The second question: since I do not assume that this relation is symmetrical, I am also going to raise the question what is the relation between the history of philosophy and philosophy per se? Is history of philosophy a sort of metaphilosophy? Or is it in the Hegelian way the philosophy itself? The third issue is: what is the cultural history of philosophy? And

what is a philosophical history of philosophy? Do we have here a genuine distinction between the “cultural history of Philosophy” and this “philosophical history of Philosophy”? And if so what should be our option? And the last issue: what is the history of ideas and what is the relation between this genre of history and the history of philosophy?

Keywords: *philosophy, history of philosophy, history of ideas, humanities.*

Tudor NEDELCEA

Sfântul Ioan Paul cel Mare

Abstract

Autorul prezintă aspecte esențiale ale personalității Papei Ioan Paul al II-lea, pornind de la prezentarea monografiei lui Nicolae Mureș dedicată biografiei și operei ilustrului papă, cu referiri speciale la originile sale românești, demonstrate de istoricii polonezi. Este redat și momentul lansării internaționale, la Vatican, a Bibliei de la Blaj (reeditată), în prezența Papei și a președintelui Academiei Române, când Papa Ioan Paul al II-lea a acceptat propunerea lui Eugen Simion de a deveni membru de onoare al Academiei Române.

Cuvinte-cheie: *Papa Ioan Paul al II-lea, Nicolae Mureș, creștinism, România, Eugen Simion.*

The author presents the essential aspects of Pope John Paul II, beginning with the presentation of the monography written by Nicolae Mureș. It is dedicated to Pope's biography and work, with special reference to its Romanian origins, demonstrated by Polish historians. It is also shown the international release, at Vatican, of the Bible of Blaj (reprinted), in the presence of the Pope and Eugen Simion, President of the Romanian Academy, when Pope John Paul II accepted the proposal of Eugen Simion to become honorary member of the Romanian Academy.

Keywords: *Pope John Paul II, Nicolae Mureș, Christianity, Romania, Eugen Simion.*

Gheorghiu GEANĂ

O scrisoare inedită a lui Titu Maiorescu

În articolul de față, autorul prezintă o scrisoare inedită (însoțită de facsimil) adresată în 1896 de Titu Maiorescu lui Simion Mehedinți. Afectat de neurastenie și, drept urmare, aflat în impo-sibilitatea de a-și finaliza teza de doctorat la Universitatea din Leipzig (pentru care beneficiase de o bursă din partea Societății Române de Geografie), tânărul Mehedinți primește din partea magistrului său din țară un puternic sprijin moral. Autorul articolului însoțește scrisoarea de comentarii caracterologice (inclusiv de ordin grafologic) și scoate în evidență semnificația acestui document epistolar pentru imaginea lui Titu Maiorescu în posteritate.

Cuvinte-cheie: *Titu Maiorescu, Simion Mehedinți, scrisoare inedită, relevanță grafologică, semnificație morală.*

In the present article (titled, by a contextual quotation, "...nobody doubts about your – even excessive – conscientiousness"), the author publishes for the first time an original letter sent in 1896 by Titu Maiorescu (a spiritus rector of the young Romanian intellectuals at the end of the XIXth century) to one of his disciples, Simion Mehedinți. Affected by neurasthenia and, consequently, blocked in his tentative to get the doctor degree at the University of Leipzig (for which he had benefited from a scholarship of the Romanian Society of Geography), the young Mehedinți receives from his home mentor a strong moral support. The letter is accompanied by characterological (including graphological) comments which point out its significance for Titu Maiorescu's image in posterity.

Keywords: *Titu Maiorescu, Simion Mehedinți, original letter, graphological relevance, moral significance.*

Alexandru RUJA

Ioan Alexandru și Rohia

Abstract

Articolul lui Alexandru Ruja încearcă să lămurească aspecte legate de locul de veci al poetului Ioan Alexandru care, deși a dorit să fie înmormântat la Mănăstirea Rohia, nu a fost în cele din urmă înmormântat nici acolo, nici la Cimitirul Belu. Rohia a fost un loc foarte îndrăgit de poet, unde acesta a putut să creeze și să se reculeagă, unde a reușit să se simtă ca acasă și unde chiar a construit o casă.

Cuvinte-cheie: *Ioan Alexandru, Mănăstirea Rohia, înmormântare, Moldova.*

Alexandru Ruja's article tries to answer the question related to Ioan Alexandru's place of burial that was not done either at Rohia Monastery or at Bellu Cemetery. Rohia was a very dear place to the latter, where he was able to create and enjoy peace, a place where the poet felt at home, where he actually built a house and where he expressly asked to be buried but he was not finally.

Keywords: *Ioan Alexandru, Rohia Monastery, burial, Moldavia.*

Mirela GRĂNICERU

Actualizări ale erosului în romanele lui Mircea Eliade

Résumé

Iubirea este tema dominantă la Mircea Eliade, reprezentând o stare strecurată în toate trăirile personajelor sale. Alături de sacru și profan și inițiere, iubirea precipită numeroase procese, alimentează conflicte sau le stinge. Pentru a construi un discurs autentic, Mircea Eliade apelează la unele elemente de jurnal care redau momente ale conștiinței acestuia.

Erosul și Thanatosul sunt instanțe complementare care conduc la fericire sau la nefericire.

Dumnezeirea derivă din uniunea perfectă a jumătăților de sferă și din exaltarea de tip metafizic specifică prozei lui Mircea Eliade, elemente care alcătuiesc o adevărată mitologie a voluptății.

Cuvinte-cheie: iubire, Eros, Thanatos, androgin, inițiere.

L'amour est le thème dominant de Mircea Eliade, représentant un état de contrainte dans les sentiments de ses personnages. Avec l'enseignement de l'amour sacré et le profane se précipite de nombreux processus, qui alimentent les conflits ou les éteignent Pour construire un véritable discours, Mircea Eliade log appel à certains éléments qui donnent ses moments de conscience.

Eros et Thanatos sont des instances complémentaires qui mènent au bonheur ou au malheur.

La Divinité dérive de l'union parfaite des éléments de demi-sphère et de l'exaltation métaphysique spécifiques de Mircea Eliade qui constituent une véritable mythologie de volupté.

Mots-clés: amour, Eros, Thanatos, androgyne, initiation.

Violeta BERCARU ONEAȚĂ

Sequences in the Iconic Syntax. The Translinguistic Sign

Abstract

Un proces de deconstrucție/construcție într-o formalizare progresivă permite o flexibilitate de sinteză pe care o numim secvență de sintaxă iconică printr-un semn translingvistic, un instrument ce se concentrează pe legătura dintre aspectul lingvistic și cultural al imaginii integrate în semiologia generală. Acest gen de sinteză a fost elaborat de o echipă de cercetare a Universității Descartes din Paris, cu sprijinul unei instituții culturale de renume, o imagine stabilită și configurată de o încli-na-ție spre lingvistică. Imaginea extrem de revelatoare a prezentului, cu rădăcini în marca sa se-man-tică, capacitatea unui cuvânt-cheie de a-și aduce la suprafață simbolismul și chiar aspectul mitologic, generator de o nouă imagine, toate acestea se referă la armonizarea naturii lingvistice cu cea cul-tu-rală și duc la o sinteză semiologică pe care cercetătorul Anne-Marie Houdebine o explică printr-o densitate sincronică sau printr-o structură în același timp heterogenă și omogenă. În acest punct, mișcarea liberă a progresiei semiotice se transformă într-o mișcare liberă a progresiei simbolice, produsul cultural fiind unul semiologic, în cadrul căruia nu există competiție; dimpotrivă, limitele semnelor lingvistice / sociale / culturale cooperează în istorie, frizând mai degrabă ideea de transfer decât de opoziție. Seamănă cu o cheie lingvistică ce deschide un spațiu cultural înzestrat cu semnificații mul-tiple, o simbolizare a lumii, accentuând ideea că nu există nici o separare, ci doar o limită flexibilă între imaginea semantică și cea simbolică. Puterea strategiei lingvistice de a rescrie realitatea, capa-ci-tatea de a susține un nivel mitic prin intermediul unui cuvânt-cheie care poate fi o metaforă, o lume invizibilă reflectată în oglindă, acestea configurează principiul lui Houdebine despre cartes forcées culturelles și influențează cu adevărat generarea de structuri importante în semiologia modernă..

Cuvinte-cheie: semiologie, Anne-Marie Houdebine, secvențe de sintaxă iconică.

A deconstruction/construction process in a progressive formalisation enables a flexibility in a synthesis that we call sequences of the iconic syntax through a translinguistic sign, a tool that focuses on the connection between the linguistic and the cultural side of the image integrated in the general semiology. This kind of synthesis was generated by a research team of Paris Descartes University, having the support of a cultural emblematic unit, an image established and configured by a linguistic propensity. A highly revelatory present image rooted into its semantic trace, the capability of a keyword to bring into light its symbolism, even its mythological aspect, generating a new image, refers to the harmonization of the linguistic nature with the cultural one, generating a semiological synthesis that researcher Anne-Marie Houdebine explains in terms of a synchronic thickness. Or a significance endowed with both a heterogeneous and a homogeneous structure. In this point the free movement of the semiotic progression turns into a free movement of a symbolic progression, the cultural product being a semiological one, within which there is no competition; on the contrary, the limits of linguistic/ social/ cultural signs cope in history, achieving the idea of transfer rather than opposition. It is like a linguistic key opening a cultural space endowed with multiple significations, a symbolization of the world focusing on the idea that there is no split but a flexible limit between a semantic and a symbolic image. The power of the linguistic strategy to re-write the reality, the capability of fiction to sustain a mythic level through a keyword that sometimes could be a metaphor, an invisible world as reflected in the mirror configures Houdebine's principle of cartes forcées culturelles that does influence the generation of significant structures in modern semiology.

Keywords: semiology, Anne-Marie Houdebine, sequences of the iconic syntax.

Doina MARCU MATEI

Intruziunea politicului în sfera culturală (1949-1965)

Abstract

După 1945, Cortina de Fier a scindat Europa răvășită de război și jumătatea estică a continentului a devenit parte a blocului sovietic și a cunoscut dictaturi de tip sovietic. Propaganda a însemnat transformarea limbajului într-un instrument al îndoctrinării. Oamenii aproape și-au pierdut identitatea și demnitatea. Liber-cugetătorii și intelectualii au suferit persecuții severe. Obediența era de cea mai mare importanță. Crima a devenit legală în numele curățirii societății, iar trădarea a devenit o virtute.

În primii ani ai comunismului, toți scriitorii au trebuit să se adapteze noilor cerințe ale socialismului, să accepte că le lipsesc ideile ce țin de ideologie, să-și rescrie textele ținând cont de regulile impuse de partid; poeziile au devenit mai lungi, prozele au început să povestească despre îndeplinirea planului în fabrici și uzine, iar criticii comentau aspru în presa vremii orice abatere de la linia impusă de partid.

Cuvinte-cheie: dictatură, propagandă, îndoctrinare.

After 1945 the Iron Curtain split war ravaged Europe and the Eastern half of the continent became part the Soviet-style dictatorships. Propaganda meant the transformation of language into an instrument of indoctrination. People almost lost their identity and their dignity. Free-thinkers and

intellectuals suffered severe persecution. Obedience was of utmost importance. Murder became legal in the name of purging society and betrayal became a virtue.

In the first years of Communism all writers had to adapt to the new requirements of socialism, to admit to their lack of ideological ideas, to rewrite according to the rules imposed by the party; poems contained lots of stanzas, narration referred to plan fulfillment in factories and plants and critics commented harshly on the press of the time.

Keywords: dictatorships, propaganda, indoctrination.

Oana SAFTA

În ariergarda șaizeciștilor

Abstract

Articolul urmărește aspectele comune dintre Vremelnicia pierdută, microromanul semnat Bogdan Popescu, și prozele parabolice ale scriitorilor șaizeciști tributari realismului magic. Convergențele identificate denotă filiații pe mai multe planuri: tematic, stilistic, chiar lexical, și îl plasează pe autor într-o galerie selectă a prozei românești postbelice.

Cuvinte-cheie: personaj, generația '60, „suceală”, parabolic, fantastic.

The article follows the similarities between Vremelnicia pierdută (Lost Transiency) – the small novel authored by Bogdan Popescu – and the parabolic prose of the writers belonging to the generation of the '60s who embraced the so-called “magic realism”. The common points discovered emphasize lineages on several levels: theme, style, even lexical; it even places the author in an exquisite gallery of the postwar Romanian prose.

Keywords: character, the generation of the '60s, “twisted mind”, parabolic, fantasy

Ruxandra COMAN, Anița GRIGORIU

Reflectarea relației viață profesională – viață de familie în revistele pentru femei

Abstract

Studiul de față utilizează ca bază teoretică direcțiile de cercetare propuse în cadrul analizei critice de discurs și de conținut, urmărind să evidențieze modalitățile de reflectare a relației complexe dintre viața profesională și cea de familie în presa specializată. Ca material aplicativ am utilizat presa high quality cu public feminin, selecția textelor bazându-se pe decelarea cuvintelor-cheie din sfera profesională și privată. În discursul mediatic actual este promovată imaginea femeii care dobândește echilibrul viață de familie – viață profesională, prin implicare și dăruire totală.

Cuvinte-cheie: discurs, imaginea femeii, reconstrucție identitară, presă de gen, imaginar colectiv.

The present study uses as theoretical background the research directions outlined by the critical discourse analysis and content analysis, aiming to highlight the ways in which the complex relationship between professional and family life is reflected in the specialized press. We have used as research material the high quality women's press, the selection of the texts being based on the detection of keywords related to the professional and private sphere. The actual media discourse promotes the image of that kind of woman who is able to obtain the balance between family and professional life through complete dedication and commitment.

Keywords: *discourse, woman image, identity reconstruction, gender press, collective imaginary.*